Ч. 240 (14.489). Львів, субота 24. жовтня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Загадкова крадіж муніції у Франції.

ЕКС АН ПРОВАНС, 23. 10. ПАТ. Не зважаючи на дискретну мовчанку влади, преса довідалася, що з касарні в Корбен пропало коло 60 скринь муніції, ваги 1.000 кг. Слідство не дало наслідів.

ОБЄДНАННЯ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРАВИЦІ.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Комунікат франц. суспільної партії стверджує, що між її провідником де ля Роком та головою національної унії комбатантів Жаном Гуа дійшло до порозуміння. Після довгої виміни думок рішили вони закинути ворожнечу і сприяти місцевим порозумінням. Обі групи залишають собі зрештою повну свободу і зобовязуються не загрожувати своєю діяльністю республиканському устроєві.

РОЗЛАМ СЕРЕД РАДИКАЛІВ.

БІЯРІЦ, 23. 10. ПАТ. Рівнобіжно з конгресом франц. радикальної партії відбулися учора збори радикальної молоді. Між парижанами і південними французами дійшло до поважної ріжниці поглядів, навіть до сутички; молоді парижани покинули салю нарад. Ця подія матиме вплив на наради конгресу.

ХОТЯТЬ ПОБІЛЬШИТИ РУХОМУ ҐВАРДІЮ.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Міністри внутр. справ і нац. оборони рішили домагатися, щоб чисельний стан рухомої ґвардії піднести з 20.000 на 27.000. 2.000 берегли-б кордон.

Військове поготівля у Брюсселі.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ЗАБОРОНУ „РЕКС" УЛАДЖУЄ ВЕЛИКУ МАНІФЕСТАЦІЮ.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. У промові, виголошеній вчора вечором заявив Деґрель, що боронитиме „народніх вольностей". У неділю збереться у Брюсселі великий зїзд „Рекса", бо це не противиться конституції. Хоча спеціяльних поїздів не буде, до Брюсселі зїдеться 100.000 рексістів — половина з них приїде вже в суботу.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. Щоденник „20. століття" заповідає, що в неділю частини брюсельської залоги будуть у поготівлі.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. Премієр Ван Зеланд заявив учора перед мікрофоном, що заборонив недільну маніфестацію „Рексу" лише тому, щоб утримати лад; свободи слова він не нарушує, але не дозволить на збори ніякої політ. групи, як довго не мине теперішнє напруження.

СУТИЧКИ.

БРЮССЕЛЬ, 23. 10. ПАТ. Перед домівкою „Рекса" зібралися масово його члени, щоб вислухати радієвої промови премієра. Дійшло до маніфестацій „рексістів" та їхніх противників; поліція інтервеніювала, арештуючи 50 осіб.

Італійська відповідь у справі невтральности супроти Еспанії.

ЛЬОНДОН, 23. 10. ПАТ. Італія відповіла комітетові неінтервенції нотою, що подібно, як німецька, складається з двох частин. У першій Рим опрокидує заміти, у другій обвинувачує СССР. Зміст нот подібний до Ґрандієвої промови у Льондоні.

„НЕ ЛИШЕ ОДНА СТОРОНА НАРУШИЛА НЕВТРАЛЬНІСТЬ СУПРОТИ ЕСПАНІЇ".

ЛЬОНДОН, 23. 10. Райтер. У промові на віцу в Нюкестлі заявив сер Джон Саймон м. ін.: „Дотепер ніхто ще не зробив ніякого поважного заміту проти неінтервенції в Еспанії. Якщо договір неінтервенції нарушено, то хіба не з одного боку. Головне завдання — це зльокалізувати війну. Коли диктаторські держави зброяться, мусять так само поступати і демократичні.

ПОРТУҐАЛІЯ ВІДПОВІДАЄ.

ЛІССАБОНА, 23. 10. ПАТ. Портуґ. уряд перешле нині літаком відповідь комітетові неінтервенції.

Еспанські жінки домагаються капітуляції Мадриду.

РАБАТ, 23. 10. ПАТ. Як повідомляє радіо з Кадіксу, під мадридським мін-ством війни відбулися знову маніфестації жінок, які домагалися, щоб віддати Мадрид повстанцям без бою. Уряд рішив перенестися до Барсельони.

ДАЛЬША ПІДМОГА ЗІ СССР

МОСКВА, 23. 10. ПАТ. Совітські актори зложили 232.000 рублів на підмогу еспанському населенню.

РОЗСТРІЛИ.

ВАЛЛЯДОЛІД, 23. 10. ПАТ. У Мадриді розстріляли 14-ох червоних летунів, що помилково двічі бомбардували позиції червоних.

ЧЕРВОНИЙ ВОЖД — ДЕЗЕРТИРОМ І ДЕФРАВДАНТОМ.

СЕВІЛЛЯ, 23. 10. ПАТ. Один з червоних вождів у Астурії Ґонцалес, утік до Франції, забираючи зі собою 30,000.000 пезетів.

УРЯД З БУРГОСУ НАДАВ ШИРОКУ АВТОНОМІЮ МАРОКАНЦЯМ.

КАІРО, 23. 10. ПАТ. Ген. Франко заключив порозуміння з великим муфтієм еспанського Марокка, що дістане широку автономію у рямах шеріатського права. Берберійці матимуть культурні установи, подібні — як у Тріполітанії.

ЧИ СКОРО ПІЧНЕТЬСЯ НАСТУП НА МАДРИД?

МАДРИД, 23. 10. Райтер. Нац. війська не зможуть скоро приступити до концентричного наступу на Мадрид тому, що поодинокі відтинки цього фронту ріжно віддалені від того міста, напр. під Сіґуенцою — на 25 км. Заки нац. війська вирівняють фронт, червоні встигнуть сконсолідувати оборону.

КОМУНІКАТ НАЦ. КОМАНДУВАННЯ.

СЕВІЛЛЯ, 23. 10. ПАТ. Ген. Кейпо де Ляно заявив у промові, що кольона полк. Баррона взяла 250-ох бранців та чимало воєнного матеріялу.

ЛЯ КОРУНЯ, 23. 10. ПАТ. Під **Гуескою** відбито з великими втратами наступ червоних; під **Авісею** нац. війська заняли Ляс Навас і дель Маркес та безперервно посуваються до Мадриду; під Аранхуезом відбито протинаступи червоних, на фронті **Ґвадаляхари** червоні потерпіли чималі втрати, в **Андалюзії** відбито наступ червоних.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Під **Сіґуенцою** нац. війська заняли гірські вершки Васкона і Кебраха та місцевости Моратілля і Переґоіна; чимало червоних полягло. Під **Теруелем** червоні втратили села Кадаредас і Сан Вінсенте.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 23. 10. ПАТ. Під Овіедо йдуть завзяті бої; нац. кольону відтято і збомбардовано. Біля Гуески червоні йдуть вперед, під Сіґуенцою відбили наступ нац. військ, що втратили 125-ох убитих.

МАДРИД, 23. 10. ПАТ. Нац. війська безнастанно атакують відтинок **Наваль Карнеро-Ілієскас**, але мусіли відступити на другу лінію оборони; їм не пощастило перервати залізничу сполуку **Мадриду зі Сіюдад Реаль**. Нац. літаки збомбардували двірець в Аранхуезі.

Збанкротована на 200.000 зол. установа — потрібна для боротьби з... „Маслосоюзом"!

Львів, 23. жовтня 1936.

Голосний у Львові з неодної історії „Мейскі Заклад Апровізацийни" (М. З. А.) докотився до стану, що його коротко зясовує цифра 200.000 зол. дефіциту. Деякі квітки тамошньої господарки такі: головним наставником усіх робітників і нижчих функціонарів М. З. А. є колишній шофер, який „вирішує" справи нарівні з директором та тероризує підвладних; б. служниця п. Дрояновського (недавнього диктатора на львівському подвірячку) була спершу послугачкою у міській молочарні, потім продавчицею, тепер вона „умова службовичка" з платнею 140 зол. на місяць; інжинір, що є керманичем молочарсько-набілового відділу, має одночасно власний фільварок і замовлення від Обезпечальні на доставу 500 літрів молока переймає на власний рахунок; інший достойник з тієї установи каже управителеві міського фільварку в Малехові продати 1.400 головок волоської капусти по 1/2 сот., хоч є оферта 24 рази більша; у доставі міського вугля в одному випадку на 7.300 кільо „забракло" 1.118 кільо... Вичислює всі ці веселі речі, характеристичні для господарки М. З. А. одна львівська польська ґазета та ломить руки над руїною тієї установи, яка доконче потрібна на те, щоби... „повести успішну боротьбу з „Маслосоюзом"...

Люди, непривиклі до специфічних правил політичної економії, обовязуючих на тутешньому терені, моглиб здивуватися: якто, то міська господарська установа, заснована за міські гроші, головною своєю метою повинна мати боротьбу з іншою місцевою громадською (кооперативною) установою, тільки тому, що та остання установа находиться в руках співмешканців і співгромадян іншої національности?! Перша думка, яка тиснеться кожній розумній людині, це рефлексія: пощо взагалі нової інституції, якої функцію знаменито виконують вже істнуючі установи? А вже подвійно не має ніякого глузду установа, яку щойно створюють дилєтанти, експериментують та експльоатують (здебільша для інтересів своїх чи своїх протегованих), діючи на шкоду і містові і консументам і ідеї господарської солідарности і ідеї взагалі здорової господарки. Колиж до того установа, яка продає харчеві продукти, рацію своєї екзистенції базує на політичних гаслах нетерпимости, то вона починає кирпити у справі, що її намагаються наладнати відповідальні політичні кола, і в той спосіб стає вже шкідником просто на державну мірку.

Все це кожній здорово думаючій людині ясно, — неясно тільки людцям, які в кожній порі і при всякій нагоді думають канібальськими категоріями. Міський Апровізаційний Заклад банкротує: замісць, нотуючи цей факт, ствердити, що взагалі, від самого початку, штучна й нездорова була концепція „етатизації" торгу споживчими продуктами, — польська газетка першим віддихом висловлює жаль, що це велика шкода, що ця банкротуюча інституція не знищила українського „Маслосоюзу"! Так уже воно у цьому дивному краю завжди водиться. Замісць стояти на становищі, що добре просперуюча українська господарська станиця це все одно добро громадян держави, та що кооперативна установа особливо причиняється до зросту добробуту частини гро-

мадян, причинюючись в той спосіб до добробуту держави і не посягаючи зовсім на пропорціональні господарські права й пропорціональну господарську експанзію інших національних колективів у державі, — польські патріоти раді би знищити все українське, не призадумуючись над наслідками: чи може якийсь М. З. А. або інша подібна ефемерида заступити організацію, яка повстала збірним зусиллям десятків тисяч сільських продуцентів, що зорганізувались у рідній кооперативі для перетворювання і збуту своїх хліборобських продуктів?! Очевидно, коли комусь залежить на тому, щоб українське село було образом **нужди і розпуки** та щоб взагалі ввесь український етнічний терен був тільки тереном чужинецької експльоатації, тоді кожний кооперативний склепик і кожна крамничка українського купця-приватника це „замах" і „диверсія". Але, слава Богу, і польські відповідальні чинники на тому становищі вже не стоять. Зате польська невідповідальна вулиця завжди ще у такому дусі впливає і в такий спосіб виявляє своє розуміння господарської структури Польщі, зокрема цього нашого терену. Такі часописи як згаданий львівський „револьверблят", саме в той спосіб висловлюють і формують опінію польської вулиці. Спеціяльно, що торкається даного часопису, то ми йому не дивуємося: ми знаємо, що у тому щоденнику за вийнятком головного редактора і — здається — спортового референта, **всі** співробітники належать до тої національности, яка має жаль до „Маслосоюзу", що зліквідував установу посередників у збуті молочарського продукту українського села, їхніх конналіоналів. З того погляду можемо зрозуміти їхній підхід, але тоді не слід ставати на котурни і підюджувати місто Львів, в якому не живуть чейже ані самі поляки, ані теж самі поляки й жиди, щоб те місто топило гроші **всіх** своїх мешканців і податників — у боротьбі з „Маслосоюзом"!

Тимчасом з отим М. З. А. витворюється справді парадоксальна ситуація. Докотившись до повного банкроцтва М. З. А. зачиняє всі свої крамниці **за вийнятком молочарських.** Про те, що ті крамниці конкурують також з Малопольским Звйонзком Млєчарскім — М. З. А. і його кур'єркові прихильники не думають: вони тямлять лише „Маслосоюз". Але з „Маслосоюзом" важка конкуренція з огляду на якість товару та всі організаційні подробиці продажі, — звідси ще більша лють. Однак консумента переконати аргументами патріотичної тромтадрації та націоналістичної демагогії не можна. Коли нпр. у літі ц. р. відбувався страйк робітників у міських підприємствах і „Маслосоюз" доставляв молоко до громадських та державних установ, (які брали у ньому молоко раньше, поки появився „офіціяльний" конкурент М. З. А.), то люди у тих установах — у шпиталях, вязницях і т. д., — з полекшою зідхали: слава Богу, завдяки міському страйкові напємося бодай доброго молока! Для часописів кур'єркового типу це ніякий арґумент: хай згине українська господарська установа **саме тому,** що вона — **добра!**

Маймо надію, що те їхнє побожне бажання залишиться у сфері бажань.

З нашої кооперації.

ОРҐАНІЗАЦІЯ КООПЕРАТИВ ЗДОРОВЛЯ ЙДЕ ВПЕРЕД.

Ревіз. Союз Українських Кооператив доручив окружним осередкам намітити місцевости, відповідні на осідки перших кооператив здоровля. Наспіло вже 23 відповіди з окр. осередків. І так: Орґ. вид. Центросоюзу думає основувати кооперативу здоровля в районі Чижикова, Зашкова або Гряди; ОСУК — Станиславів у районі Боднарова, Солотвини, Милования або Олеші; ПСК — Жовква в районі Боянця або Туринки; ПСК — Яворів в околиці Молошкович; ПСК — Бучач в районі Скоморох; СУК — Чортків у Базарі; ПСК — Дрогобич задумує основувати кооперативну лічницю, СК — Стрий не означив ще остаточно осередка району для наміченої кооперативи здоровля.

Девять окружних осередків не знайшло в своїй окрузі районів, приготованих для такої орґанізації, а шість ще не вирішили питання.

ТОРГОВЛЯ НАЧИННЯМ У КООПЕРАТИВАХ.

„Господ.-Кооп. Часопис" містить статтю п. П. Миговича в справі торговлі начинням по кооперативах. Автор, як референт цієї ділянки у Центросоюзі, радить кооперативам вводити поволі у своїх крамницях торг емальованим і фаянсовим начинням, як тарелі і горнятка, а також поливяним начинням, литими залізними горшками тощо. Як приклад, що ця торговля є можлива для кооператив, наводить автор Пов. Союз у Калуші, який веде вже ці товари для своїх кооператив масово.

СПРАВА КООПЕРАЦІЇ У СОВІТАХ НА НАРАДАХ Ц. К. МІЖНАРОДН. СОЮЗУ КООПЕРАТИВ.

Ми вже згадували про те, що в днях 24. і 25. м. м. відбулося річне засідання Центрального Комітету Міжнародного Союзу Кооператив, цим разом у Варшаві. Ревізійний Союз Українських Кооператив і Народня Торговля є членами Міжнар. Союзу Кооператив, одначе, на жаль, не мають своїх представників у Центральнім Комітеті, хоч польська кооперація має їх вж двох. Цим разом Президія М. С. К. окремо запросила на засідання Ц. К. представника РСУК як гостя з дорадчим голосом. Таким чином у нарадах брав участь начальний директор РСУК сен. Остап Луцький. Одною з головних справ, обговорюваних на засіданні, було ... лення становища Центрального Комітету ... свого члена: совітської кооперації. Як ві... декрет совітського уряду з 29. вересня ... ку розвязав цілу місько-споживчу кооперацію в Совітах. На засіданні совітського контрольного комітету, який є екзекутивою ради народніх комісарів у СССР, в травні ц. р. стверджено, ... цей декрет уряду виконано. Лишилися в СССР ще тільки сільські кооперативи, яким партія доручила вибирати до проводу „можливо ... більше й добровільно" членів комуністичної партії, бо „їх праця в кооперативах має дуже ... політичне завдання". Виконавчий виділ М. С. К. приняв до відома ще в червні ц. р. звідомлення ґенерального секретаря про втрату кооперативного характеру кооперації в Совітах, всеж ... перед викресленням совітської кооперації ... списку членів М.С.К. виконавчий виділ М.С.К. зажадав тоді від представників совітської кооперації, щоб якнайскорше засували Міжнародньому Союзові наслідки декрету з 29. вересня м. р. року та свій погляд на цей декрет. Представники совітської кооперації зобовязали... предложити в цій справі докладний меморіял ... такім часі, щоб Центральний Комітет міг вирішити цю справу на своїм засіданні у Варшаві. Президія Центрального Комітету сподівалася, що представники совітської кооперації в найгіршім випадку привезуть цей меморіял на засідання у Варшаві. На жаль, провідник групи совітських кооператорів повідомив перед самим засіданням Центрального Комітету, що занедужав і тому не може до Варшави приїхати. Центральний Комітет постановив задля цього відложити вирішення справи на чергове засідання. Таким чином справу відложено, але доля її пересуджена. Коли представники совітської кооперації відповідять, що декрет уряду доцільний, совітська кооперація перестане бути членом М. С. К.

В. Л.

M. МИХАНЬКО

Понад Прут до джерел Пруту.

Після гарного вечора живого слова Кривіцької в Ямному не можна було довго спати, бо ми були визначили собі на другий день прогульку на Говерлю.

До поїзду, що відходить вгору понад Прут зараз після 5-ої вранці доскочили майже всі. Ще в Ямному оглядаємо схід сонця в горах. Поза гранею гір зявляється щораз сильніше світло; обчімхані далекі смереки, що стирчать поодиноко на самій грани купаючись в цьому світлі мигтять аж танцюють. Недалеко нас обрії лісів міняють свої коліри смугами щораз нижче, в міру того, як їх згори заливає оживне сяєво сонця. Природа стріпує із себе нічну сонливість. Те саме діється і з гуцулами — дітьми гір. Вони вилазять із своїх хиж і якби підстрибують. Якісь прогульковці вийшли з хати, стали на горбку і перехрестилися поважно тричі до червоної тафлі сонця.

На хвилину заслонює нам вид короткий тунель. За ним Прут грається з більшими то меншими каменюками та старається підірвати каменистий беріг.

Поїзд мчить вгору понад правий його беріг аж до Ворохти, де перестрибує Прут на двох гарних віядуктах.

Зараз після 6-ої були ми у Ворохті. Треба було спішитися до колійки, що відходить з державного тартаку в 7-ій, а тартак аж на кінці Ворохти.

По дорозі викликали ми ще з нашої віллі охочих на прогульку. Мусіли добре натягати ноги, щоб встигнути до колійки.

Колійка несе нас вгору понад Прут, а поїзд скрутив до Вороненки, до границі і тунелем на Закарпатську Україну (до Ясіня).

За нами видно Серединку (1004 м.), Маґуру, Ребровач (1292 м.), біля границі Кичеру (1201 м.) і Кукул (1540 м.), а перед нами масивну Кострицю (1586 м.). Близько Марішевської видно вже було і Шпиці (1864 м.), а далі і саму Говерлю (2057 м.). Висіли ми на кілька км. перед Говерлею в год. 8.15 і пішли за знаками каменистою стежкою вгору лісом. Згори видно було дальше дике річище Пруту і малі його водопади. При стежці манили до себе ще рясні переспілі малини.

На роздоріжжі недалеко схоронища під Заросляком грала гуцульська музика, може з нагоди „свята гір". З роздоріжжя видно було ясно і Брескул (1910 м.) і Ребра (1997 м.) і Шпиці, як вишкірювали свої зуби.

Ми попрямували до джерел Пруту. В год. 10-ій переходили ми попри схоронище під Ребровачом. Крутою стежечкою дісталися ми понад перший водопад Пруту і перед 11-ою були вже перед першим вершком Говерлі. Отари овець, що паслися на Говерлі, виглядали як мурашки; не більші були і люди, що поодиноко вдряпувалися на стрімкий бік Говерлі.

Ми пішли стежечками, що їх витоптали овечки, боком підстрибуючи з каменя на камінь, коло властивого високого водопаду Пруту, що звисає як срібна стяжка і шумить, але не гуде як Ніягара. За водопадом під другим верхом Говерлі з джерел бере свій початок Прут. З цього боку вершка йде вода до Пруту, а з протилежного бере початок Тиса. Ці води з Говерлі зійдуться ще в українськім Чорнім Морі.

За джерелами Пруту бовваніє стрімкий верх Говерлі. Він цілий у хмарі, хмари його обливають з усіх боків.

На Говерлі холодно і покрапує дощик. Не баримось і перед 2-ою вже сходимо, бо це в нас найвищий час, в 4-ій відходить колійка. На роздоріжжі гуцульська музика грає дрібної гуцулки. Наші товариші не видержали та й пішли в танець таки на каменистій дорозі.

Вибрали ми в повороті також ліпшу ... лену дорогу понад Прут, (де нема знаків), попри дім граничерів, звідки виходило може з 12 „шпіцлів".

У вагонах знов повно, навіть сидячих місць не стало. Українські пісні лунали ... Пруту аж до самої Ворохти. По дорозі ... шила колійка сернятко, що вилізло на саму середину Пруту напитися води.

Ми доказали наперекір твердженням ... вих туристів, які вимагають на Говерлю ... днів, що ми одного дня були на Говерлі і ... нулися. Це можливе навіть із Станиславова.

Маршовим кроком вдоволені перейшли ми Ворохту і вспіли ще до поїзду Ворохта—Станиславів.

Деякі вступили ще до Микуличина, щоб ... СС. Служебниць оглянути в салі одну стіну ... виліплену правдивими вексплями з печатками.

Вночі у Ворохті на дансінґу були також ... ристи з Закарпаття, закарпатські українці ... найліпше і завжди говорили по українськи.

Чесько-совітські взаємовідносини.

ЦІКАВА КНИЖКА.

Заходом Інституту Наукового Досліджування Комунізму у Варшаві появилася цікава книжка Шимона Стародворського (псевдонім) п. н. „Sowiety nad Cisą", Варшава, 1936., стор. 45. Переповімо з тієї брошури деякі цікаві міркування, інформації та статистичні дані.

I. ДЖЕРЕЛО ЧЕСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО НЕПОРОЗУМІННЯ.

Чесько-польський конфлікт — на думку автора — не є переходовим, (підрядним), легким до полагоди явищем. Він спірається на історичних і традиційних ріжницях у напрямних політики обох народів. Чехи є здавен-давна прононсованими русофілами. Ідея панславізму чи пак русофільства запустила від часів Францішка Палацького глибоко коріння серед чеського громадянства. Цим русофільством треба пояснювати, що в часі польських повстань симпатії чехів були по стороні москалів. У часі війни чехи були русофілами і багато з них мріяло про те, щоб російський цар засів на чеському престолі. Поляки мали іншу орієнтацію та організували легіони для збройної боротьби з царатом.

По війні, в часі мирових переговорів, чеський міністр закордонних справ Бенеш обстоював концепцію слабої Польщі і тому бажав зберегти Східну Галичину для Росії. Не зважаючи на повне банкроцтво ідеї панславізму по світовій війні, серед чехів популярний погляд, що „майбутня національна і демократична Росія буде підставою сили всіх славян" та що „симпатії серед чехів до Росії були, є і будуть". Польська політика мала й має зовсім інші ідеольогічні напрямні.

II. ПРОГРАМОВІ ТЕЗИ ЧЕСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Чеська політика чи пак чеський імперіялізм спирається на отсих тезах:

1) Панування над тешинським Шлеськом, здобуте збройною силою в 1918. р., є для чехів конечністю і сьогодні вони ведуть там екстермінаційну політику супроти польського населення.

2) Панування над горішньою Угорщиною є для чехів стратегічною і господарською конечністю. Цим способом чехи унеможливлюють Польщі на випадок війни дістати воєнну поміч з півдня і південного заходу. В 1919. р. чехи не допустили привозу муніції з Угорщини для оборони Львова. Крім цього чехи відтинають Польщі шлях на південь: до Австрії, Угорщини, до Адрійського Моря і так узалежнюють від себе польський експорт до тих країв.

3) Цілий гурт чеських політиків змагає до загарбання польського Підгаля. Щоб дійти до цього, чехи активно підпомагають большевицьку агітацію на Підгалю.

4) Чехи змагають до спільної границі з Росією і тому хочуть, щоб або Росія або Чехословаччина запанувала над Східною Галичиною.

Найчільнішими виразниками цієї імперіялістично-мілітарної чеської політики є Крамаж і Кльофач.

III. ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ ДЛЯ СОВІТІВ.

Коли большевицькі війська в 1920. р. стояли під Варшавою, президент чеської держави Масарик мав заявити представникові совітського Червоного Хреста Гіллерсонові: „На Підкарпатську Русь дивлюся як на депозит Росії в Чехословаччині, який буде звернений Росії при першій нагоді. Заявляю це зовсім офіціяльно, як президент республики. Можете повідомити про це свій уряд". Про цю заяву Масарика писали чеські й німецькі комуністичні часописи і „Народні Лісти" Крамаржа, а здементовано її щойно тоді, коли поляки виграли війну з большевиками, отже супроти зовсім зміненої політичної ситуації.

Велике політичне значіння мав теж факт, що в липні 1934. р. совітський дипльомат у Празі Овсієнко, немов який патріярх, звиджував Підкарпатську Русь. Влада і населення приготовили для нього величаві ентузіястичні повитання, а чеський комуністичний посол Крейбіх на конференції в Москві у звязку з поїздкою Овсієнка пригадав тезу Масарика про прилучення Підкарпатської Руси до Росії. Совітський посол Овсієнко висказав у пресі надію, що Підкарпатська Русь буде дефінітивно прилучена до Росії, коли найвищі достойники чеської держави признали слушність претенсій Совітів у тій справі. З того всього бачимо, що Чехословаччина зберігає Підкарпатську Русь для Росії.

Такий погляд на майбутність Підкарпатської Руси висказав теж світової слави публіцист, особистий друг президента Масарика, Сеттон Вотсон, пишучи в 1929. р.: „Статут Підкарпатської Руси не є остаточний. Ця країна належить до Чехословаччини, аж прийде хвилина, коли буде належати до України". Цікаве, що Підкарпатська Русь є предметом торгів між чехами і большевиками і ніхто не питається про волю українського населення тої країни.

Дальше обговорює Стародворський політику чеської влади супроти тешинських поляків, але це полишаємо.

IV. СЛОВАЦЬКЕ ПИТАННЯ.

Чеські історики й політики не признають істнування окремого словацького народу, який у їх політичному словарі називається чехо-словацьким народом. Вони уважають, що словацька мова є тільки діялектом чеської мови.

Оскільки йде про словаків, то вони прямують до самостійности, вважаючи себе зовсім окремим народом від чехів. Словаки ведуть боротьбу проти екстермінаційної політики чеської влади і радше симпатизують з мадярами.

(Докінчення буде.)

Ширіть наш часопис!

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Німеччина нарушила договір з 11. липня ц. р.: партійні часописи „Ш. А.-Ман" та „Ангріф" заатакували кн. Штаремберга.

Нові японські дорадники увійшли до автон. уряду Чагару і Гопеї, обіймаючи виділ пошти і телеграфів.

Китайський уряд не приняв дотепер японських домагань.

В Англії дійшло до бійки підчас віча фашистів; кільканацять осіб поважно потурбовано.

У СССР заборонили масово приймати членів до комуністичної партії.

Робітничий Інтернаціонал та президія міжнародньої федерації професійних спілок починають 26. ц. м. спільні наради в Парижі.

Совітським нар. комісарем закорд. справ, став би — на випадок димісії Літвінова — здається париський амбасадор Патьомкін.

Турецька ескадра відвідає 28. листопада грецькі пристані.

Французький уряд заперечує вістки немов би він помагав мадридському.

У Франції вибух страйк 1500 електромонтерів.

Болгарські міністри залізниць та освіти подалися до димісії.

Палестинські араби закріплюють закордонні звязки.

ЄРУСАЛИМ, 23. 10. ПАТ. Згідно з побажанням 3-ох арабських королів, начальний комітет палестинських арабів утворив окрему комісію для звязків з іншими арабськими краями. Вона буде працювати над тим, щоб сусідні арабські держави дбали про палестинські справи.

Представники „людового фронту" перемогли в Чіле.

КІНЕЦЬ КАБІНЕТНОЇ КРІЗИ.

САНТІЯГО ДЕ ЧІЛЕ, 23. 10. ПАТ. Президент приняв димісію лише міністра справедливости і фінансів. У новому уряду буде 3-ох лібералів, 3-ох консерватистів, 3-ох радикалів та 1 демократ — усі противники „людового фронту".

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи лишить їх безпомічних власному терпінню!

ВИБОРИ У ПЕРУ.

ЛІМА, 23. 10. ПАТ. Як виходить з дотеперішніх обчислень, у президентських виборах найбільше голосів дістав Люїз Еґіґурен.

ПОЛІТИЧНІ ПРАВА ДЛЯ ЖІНОК

ЛЯ ПАЗ, 23. 10. ПАТ. Появився декрет болівійського уряду, що надає жінкам політичні права.

ЗА ОКЕАНОМ.

КІЛЬКО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ?

Як відомо, остання статистика населення в Канаді, переведена в 1931 році, наскрізь фальшива, бо не виказує дійсного числа українських поселенців у Канаді. Згідно з тодішнім зарядженням уряду ті, що списували статистику, в дуже численних випадках записували наших людей не як українців, а як поляків, румунів, чехів і москалів, згідно з тим, з якого краю хто приїхав. Отже українців, що приїхали з теперішньої Польщі, записували як поляків, тих, що приїхали з Буковини, записували як румунів, інших знов записували як москалів або чехів. Словом: статистика, яку проголосив уряд у 1931 році, є щодо українців зовсім невірна.

Урядова статистика виказує, що українців у Канаді є всього 225.112. На ділі всіх українців у Канаді є коло 400.000 душ.

Урядова статистика виказує 871 українців у Новій Скотії, 12 у Ню Бронсик, 4.340 у Квібеку, 24.426 в Онтаріо, 73.606 у Манітобі, 63.400 у Саскечевані, 55.872 в Альберті, 2.573 у Британській Колюмбії і 2 у Юкон.

БУДОВА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІЧНИЦІ У ВІЛЛІНГДОНІ.

Українці у Канаді ще минулого року розпочали будову української лічниці у Віллінгдоні. Будинок вже вибудовано. Щоб утримати будинок у своїх руках, треба сплатити борги, тому оголошено заклик складати жертви, які Сестри Служебниці П.Н.Д.М. просять надсилати на адресу: Ukrainian General Hospital, Mundare Alta.

ЗВУКОВА ФІЛЬМА „НАТАЛКА ПОЛТАВКА" ВЖЕ ВИКІНЧЕНА.

Коли приблизно рік тому під ч. 747 на Бродвею в Ню Йорку відкрито студію „Авраменко Філм Продукшен" і коли рознеслася чутка, що це будуть здіймати безсмертну оперету Котляревського на звукову фільму, то ріжні люди хитали головами та висказували свої менше або більше добросовісні чи злобні уваги. Словом — люди не вірили в можливість переведення цього діла в життя. А сьогодні? — Звукова фільма „Наталка Полтавка" вже викінчена. За місяць, ще в листопаді ц. р., буде вона виставлена у публичних кінотеатрах.

В суботу 3. жовтня ц. р. в українськім „селі" на фармі біля Лембертвіл, Н. Дж. доконано останніх знимок. Поборено всі перешкоди — фінансові, технічні й атмосферичні, інтриги ворожих „приятелів" і т. д. — і таки доведено фільму до успішного кінця: фільма „Наталка Полтавка" є вже довершеним фактом!

Тяжка це була дорога від відчинення студії минулої осени до докінчення першої української звукової фільми. Але показалося, що одушевлення, витревалість, залізна воля, жертвенність і муравлина праця видають результати, ведуть до успіхів. І ось маємо вже першу українську фільму. Та ще й яку!

Сміло можна сказати, що „Наталка Полтавка" перевищить усі дотеперішні т. зв. українські фільми, чи то виготовлені большевиками в Києві („Гайдамаки"), чи росіянами в Берліні „Тарас Бульба", чи поляками або чехами (з життя гуцулів). Усі вони — з якогонебудь боку їм брати — не вмилися до „Наталки Полтавки". В порівнанні з нею — це бідні та маловартні продукції, часто й карикатури українського життя.

Перша фільма „Наталка Полтавка" є такою фільмою, якою можна нам буде похвалитися перед чужинцями і перед своїми та яку кожний українець чи чужинець буде оглядати і слухати зі справжнім вдоволенням. Українська пісня, музика, танці, життя, звичаї, костюми, виведені в ній уперше з дійсним мистецтвом, любовю до свого та в дійсною красою.

Залишається ще потяти фільму та додати написи. Це забере ще два тижні часу. А тоді безсмертна „Наталка Полтавка" появиться на екранах у найкращих театрах Америки, Канади та інших країв. Це буде не лиш успіх для тих,

що цю фільму створили та тих, що її сфінансували, але буде це теж слава для всього українського народу! Це буде дійсний успіх української культури! Це буде народнє свято в честь нашого пробудника Івана Котляревського.

Глядач.

ПОЧЕСНІ ЗГАДКИ ПРО УКРАЇНЦІВ З НАГОДИ ДНЯ ПРАЦІ.

Нюйорські газети приносять почесні згадки, получені з образками, з нагоди виступу українців з танцями 7. жовтня п. р. на площі Вашингтон Сквер. Так звана Рада Народніх Свят підготовила міжрасовий виступ з танками 12 національних груп із 26 точками при допомозі міської комісії для парків.

Видців нараховують газети 4.000 і вичисляють лише кілька національних груп, як: німців, поляків, москалів, шведів та американців із гір Кентокі. Всі газети признають пальму першенства в народніх танках українцям, а „козацький герць" признають за досконалість у танках.

„Геральд Трибюн" іде так далеко, що описує українську групу загально, а потім виріжнює ще „козацький герць" як точку і двох малих хлопчиків, Евгена Петрика та Зенона Кравчука, в продукції „чумака" поіменно.

Із фотографій, знятих з танків, поміщують газети загальний вид усіх груп, крім того ще зокрема „козацький герць". У новинках зазначують, що українці — це члени Українського Клюбу Танцюристів. Цей клюб повстав із бувших учнів школи Авраменка.

—o—

Городничо-садівнича і пасічнича вистава „Сільського Господаря" в Перемишлі.

Городничо-садівнича і пасічнича вистава в Перемишлі — це друга з черги вистава праці й дорібку садівничо-городничої секції при тамошній Філії „Сільського Господаря". Перша свого роду вистава була восени попереднього року; уладили її тоді у скромній салі читальні „Просвіти". Цьогорічну виставу примістили в дуже гарній, новій салі під церквою оо. Василіян на Засянні, до того своїм уладженням та експонатами вона куди більша і богатша, як у попередньому році. На виставі є такі окремі групи: 1) садівництво, а саме щепи, овочі, карти, діяграми, перетвори; 2) городництво, а саме городовина всіх родів, образи, мапи і т. д.; 3) показ вислідів праці Хліборобського Вишколу Молоді зі сіл Поздяч, Селиська, Плешевичі, Грушатичі, Яксманичі і Вільшани; 4) домашній промисл, убори, вишивки, гапти, килими; 5) пасічництво і 6) вистава українського промислу. Ця остання приміщена окремо, бо у великій салі не було місця. Вистава — це вислід праці направду самого нашого селянства, згуртованого у „Сільському Господарі" — і цим вона цінна. Бо поза двома поза перемиськими фірмами, а саме Садівничо-Городничим Заведенням ради. А. Терпиляка зі Залукви та Р. Коцика з Хмелевої — усі експонати селянські або з інших господарств Перемищини. Експонатів є цього року 453, у цьому садівничих 166, городничих 167, пасічничих 67 та Хліборобського Вишколу Молоді 53; крім цього заведення ради. А. Терпиляка виставило коло 200 експонатів. У попередньому році було всіх експонатів 277, і то з Перемищини та з інших околиць краю разом. З цього видно наявно зріст зацікавлення виставою, яка у своїй цілості робить якнайкраще враження і щодо якости експонатів, і щодо їх ефектовного уложення.

В дні 18. жовтня ц. р. відбулося святочне відкриття вистави. Виставу відкрив довшою промовою голова садівничо-городничої секції при філії „Сільського Господаря" дир. **Леонід Бачинський**, який привитав приявних господинь, господарів, молодь і гостей, що їх зібралося понад 400 та вказав на ціль вистави і поступ від попереднього року. Далі вказав на вагу садівництва й городництва для нашого селянства, що повинні розвиватися так, як у чужих [illegible] віддавна ведеться. З черги промовляв [illegible] „Сільського Господаря" **д-р М. Рибак**, [illegible] на вагу господарського розвитку у [illegible] зокрема ж на вагу і значіння поступу [illegible] господарства та закінчив трикратним „[illegible]" українському народові. Від централі „Сільського Господаря" у Львові промовляв **д-р Евген Храпливий**, який підкреслив, що змагання [illegible] садівників і городників повинна бути [illegible] всім якість продуктів, а не тільки кількість, [illegible] це є правильний шлях до доходовости [illegible]ського садівництва й городництва; дальше [illegible] дякував впорядчикові й ініціяторові вистави дир. Л. Бачинському й комітетові вистави [illegible] труди при її влаштуванні. Далі промовляв [illegible] мен оо. Василіян **о. Маркевич**, що признав [illegible] ставу як господар салі, та навязуючи до тісного звязку, який істнує між християнським світоглядом і працею хлібороба, вказав на підвищення морального рівня нашого селянства поза господарську роботу. Від українського [illegible] промовляв ще **м-р Кульчицький**, від пасічників **М. Павлик**.

Уладження цієї вистави свідчить про [illegible]ший поступ праць „Сільського Господаря" у Перемищині. Головну заслугу в уладженні вистави має безперечно дир. Л. Бачинський, [illegible] враз з інж. агр. В. Мосорою, інж. Стахо[illegible]зів, інж. Бурим та іншими членами виставного комітету доложив чимало заходів, щоби все [illegible]шло якнайкраще.

Рідношкільна праця у Львівщині.

Загальні Збори Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові.

В пятницю 23. ц. м. відбулися загальні збори П. С. Кр. Р. Ш. у Львові в салі „Української Бесіди". Збори відкрив голова Т-ва проф. **М. Ластовецький** з 1½-годинним опізненням, бо, на жаль, дуже мала кількість делеґатів прийшла на означену 9 год. рано і щойно пізніше саля „Бесіди" заповнилася відпоручниками кружків (72 делеґатів і 9 гостей).

Після поладнання формальностей з вибором секретарів і верифікаційної комісії, щоб не тратити часу на відчитування протоколу з попередніх загальних зборів, голова згадав про смерть деяких членів Т-ва, память яких вшанували присутні повстанням з місць. З черги голова обговорив умовини праці Ради Т-ва, підкреслюючи заслуги урядовця та поодиноких осіб. Далі секретар дир. Деркач відчитав звіт [illegible] загальним оглядом праці і подрібні звіти референтів з діяльности сімох комісій, між які Рада Т-ва поділила свою працю.

Зі звітів присутні довідалися, що Рада відбула 14 засідань, а канцелярія вислала 1646 листів і 47 обіжників, не вчисляючи coли 1[illegible] устних рад і вказівок відпоручникам кружків.

На терені Львова працює 14 кружків Р. Ш. і секція при чит. ім. М. Шашкевича в Богословській Академії. Кружки Р. Ш. у Львові вдержують 8 вселюдних шкіл, одну бурсу, одну [illegible]

П. ЕЛЬБОҐЕН.

ЗНАХІДНЕ.

Перші осінні дощі вигнали безробітного Альфонса з розваленої хатини, де один знайомий дав йому захист на літо, до міста, де щораз важче було заробляти на життя і щораз важче було боротись у витертій одежині перед холодом і дощем. Годинами волочився він по чорних асфальтових хідниках, зовсім утративши надію перебороти своє нужденне животіння. Нужденні принагідні заробітки — скінчилися і його ніжне тіло, виснажене голодівкою не могло витримати суперництва з молодшими та сильнішими робітниками. Крім цього машина відобрала працю неодному бондареві.

Всі ці обставини пригадував собі Альфонс більш як сотий раз, коли одного вечора стоячи на розі одної вулиці чекав на трамвай, щоб поїхати за місто на нічліг, де пятьох мусіло спати в кімнатці з місцем ледви на дві особи. Альфонс не міг досі скористати з рад своїх нових нічних товаришів, як легко дійти до заробітку. Та чи довго він зможе ще опертись спокусі? Чи довго зможе він відповідати „ні" сусідам на сіннику, коли його моральні принципи ставали щораз слабші?

Надіхав трамвай. Альфонс підбіг до зупинки, але його діравий черевик зачіпив за щось, що з шелестом покотилось по камінню. Нахилився і підняв якийсь ланцюшок, що при світлі ліхтарні блистів і мінився. Трамвай відїхав, а він увесь схвильований підійшов ближче до світла. Перли — імітація чи правдиві? Його уста почали тремтіти і зуби від холоду клацати. Ясно, що це мусіла бути імітація. Він чув, що в Китаю, чи Японії виробляють штучні перли. Те, що блистіло перед його очима це було шкло, перламутра, якась вигадлива підрібка. Та що було би — прийшла йому на мить думка, — якби так ти, бідний реміснику, знайшов справжню низку перел: кілько тут їх є... пять, десять, двацять пять... Що, аж девятьдесять чотири?

І зараз пригадав собі, що колишній кельнер Прахта був добрим знайомим Караманіяна, торговця килимами, що скуповував самоцвіти. Не було нічого лекшого, як дістати за це гроші! На вулиці довкола нього не було нікого.

Почав іти швидко, щораз швидше, якби втікав від своїх думок. Він-же може позбутись на все життя біди — мати хату, їжу, власну працю у скромній крамниці з бочками. Знову зможу жити, спокійно віддихати, бадьоро ходити по вулиці! Нараз зупинився. Алеж це були думки зовсім такого самого настрою, як ті ради нічних товаришів — брудні, злочинні справи. Та такі перли могла носити тільки якась багата дама і коли їх згубила, що це за втрата для неї — кілька днів журби! Перли не належали до нікого, а одна нещаслива людина могла би завдяки ним зиплисти на поверхню життя.

Мокрий від голови до ніг, Альфонс скочив поквапно до трамваю. Коли прийшов на нічліг, Прахта по коротких оглядинах ствердив, що перли правдиві і відразу запропонував йому свої послуги посередника. Прахта взяв ланцюшок, видав Альфонсові посвідку і оба полягали спати. Альфонс провів безсонну ніч, бючись у сумнівах. Уранці ввійшов до їх кімнатки хлопчина з ґазетами і Прахта перекинувши ранішній денник, показав своїм жовтим від нікотини пальцем новинку. Там повідомляли про те, якто служниця графині Б., Адольфина Ціммерман ідучи до ювеліра з дому згубила шнур перел своєї пані на вулиці. Її звільнили негайно і вона залишилась без праці. Вона прохає того, хто знайде перли, звернути їх на адресу Цвітна вулиця ч. 5.

Альфонс негайно домагався від кельнера, щоб йому звернути перли, бо він мусить їх віднести бідній дівчині. Прахта сміявся: Альфонс з глузду зсунувся! Він готов іще як сентиментальна стара баба занести в додатку цій бідній дівчині золотий годинник! Коли Прахта не хотів віддати перел, ще й глузував із нього, Альфонс із пястуками кинувся на нього. Прахта витягнув перли з кишені, підніс їх високо вгору і почав відбиватися. Альфонс ухопив дзбанок на воду, кинув ним Прахті в голову, вирвав йому перли і вибіг з дому.

Тепер усі його сумніви та вагання, всі арґументи „за" і „проти" розяснилися в його голові блискавкою — він знав уже, що має робити. За чверть години він був уже на поліції, там дізнався точну адресу власниці перел, поїхав туди, віддав згубу і довідався, що власниця відмовляється заплатити знахідне, бо не вона перли згубила — винна тут служниця. Та він не чує цього навіть, бо мусить відповідати на запити комісаря поліції, який списує з ним протокол.

Пів години пізніше Альфонс находиться перед бідним домом на вул. Цвітній. Там стоїть юрба людей, що живо розмовляє. Коли Альфонс пробився через юрбу, довідується нараз, що покоївка Адольфина Ціммерман наложила на себе руку, випивши якусь отруту.

Те, що сталось у найближчих хвилинах, стало відоме аж пізніше з часописів. Заки Альфонс провибся до входових дверей, заїхав перед дім рятунковий віз і на сходи входить служба з ношами. Альфонс бачить, що зносять бідну дівчину — з блідим обличчям та закам'янілими очима. Альфонсові вдається схопити її за руку і вшептати їй кілька слів: „Перли найшлися, вас знову візьмуть на посаду". Саме в тій хвилині, коли недужа поглянула на нього щасливим поглядом і лікар відсунув його від ношей, двох людей у товаристві Прахти підійшло до Альфонса з заявою, що він не має права перешкоджати у праці лікарській помочі.

Альфонса при загальному здивуванні юрби арештують за намагане душегубство. З огляду на злагіднені обставини його засуджують тільки на коротку кару вязниці. Зате, коли вийшов з вязниці, служниця Ціммерман прийшла йому висловити слова своєї вдячности. Її пані, зворушена її спробою самогубства дала їй знахідне за свої перли. Альфонс і Адольфина мали за що відкрити малу крамничку — і так сумна історія скінчилася щасливо.

Перекл. [illegible]

…року та одну світлицю, а кружок Р.Ш. на Богданівці помагає матеріяльними засобами вдержати захоронку у своїй дільниці. Згадані кружки Р. Ш. у Львові обєднують лише 3.321 членів, число, яке зовсім не відповідає кількости українського населення у Львові.

У львівському повіті є 89 кружків Р. Ш., які обєднують 4.268 членів. У звітовому році основано 6 нових кружків Р. Ш. У повіті зорганізовано в р. 72 дитячі садки. Кружки уладили 589 різнородних імпрез (амат. вистави, концерти, свята матері і т. д.), а заходом Ради виголошено 359 рефератів (сам голова 48 рефератів, студенти 124, старші громадяни 74).

Касовий прихід замикався сумою 8.634.53 зол., розхід сумою 8.076.90 зол. Крім того кружки висилали через касу Ради Т-ва до Головної Управи 3.744 зол.

В діловій дискусії забирало голос 11 осіб (деякі двічі), що порушували справи: доросту, організації дитячих бібліотек, фінансової дисципліни, співпраці культурно-освітніх товариств по селах і т. д.

Після того на внесок голови комісії-матки д-ра П. Біланюка збори вибрали одноголосно головою **проф. М. Ластовецького.** До Ради ввійшли: п-і Б. Баранова, о. канцлер Ґалянт, проф. Я. Кузьмів, д-р Р. Мармаш, д-р В. Бречка, п. В. Лопатюк, студ. Б. Лівчак, п. М. Коржан і студ. М. Кернога. Заступниками вибрали: проф. Чорномаза, п-ю Пологову і п-ну З. Кравців. До контрольної комісії ввійшли: інж. Заяць, п. Поринський і п. К. Єзерський.

По внесках і запитах збори закінчилися в год. 2.20 попол. подякою голови всім приявним і відспіванням національного гимну.

—o—

Поможім меншому братові!

ВИЯСНЕННЯ З КРУГІВ Т-ВА „ВОЛЯ".

У звязку зі статтею п. А. Качора п. н. „Поможім меншому братові!" дістали ми від п. І. Ковальського таке вияснення: При Т-ві українських робітниць у Львові „Воля", яке істнує від 1932. р., зорганізоване бюро посередництва праці, яке опікується теж нещасливими нашими дівчатами, що їх використовують направо і наліво, хто лише хоче. Це бюро при Т-ві „Воля" при вул. Вірменській ч. 2. II. відчинене цілий день уже від 9. год. рано і там дають раду безробітним хлопцям та дівчатам. Вина нас усіх, що дотепер не заопікувались цими меншими братами. Наші сусіди поступають зовсім навпаки. Постійно скликують у цій справі наради й опісля втягають у свої сіти наших безробітних, несвідомих дівчат і хлопців, де вони пропадають для нашого народу і Церкви.

Отже вже найближчий час і нам взятися до праці в цій сильно занедбаній ділянці нашого життя!

З організаційного руху.

З ЖИТТЯ И ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У КОЛОМИЇ.

Коломия робить поважні поступи в організації міського населення. Дня 18. ц. м. відбулися там сходини Народньої Організації м. Коломиї. На ці сходини запросила місцева Організація пол. і орг. референта п. Агатона Добрянського зі Львова. Українці Коломиї вислухали його реферату про організацію міщан українців та про практичну роботу Народніх Організацій по містах. По півтора годинному рефераті розвинулась дуже жива й ділова дискусія. І члени президії сходин (до президії входили представники всіх установ Коломиї під проводом д-ра І. Турянського) і інші учасники забирали голос. Промовляли: б. сен. Кисілевська, пос. Заваликут, д-р Ганчук, інж. і радний м. Коломиї Микитюк, п. Мельничук, д-р Солків, дир. Мостович, д-р Білозор, радн. Кобринський і п. Боденчук. Усі дискутанти держались порушених справ та виявили велике зацікавлення проблемою міст. Відповіді й вияснення давав реф. А. Добрянський. По 4-годинній нараді закінчено сходини національним гимном. Коломиї в її гарному ділі бажаємо добрих успіхів!

ПРОПАЩІ СЛОВА.

ЛЬОНДОН, 23. 10. Райтер. З Женеви повідомляють, що негус прислав до ген. секретаря Ліґи Націй телеграму від свого регента полуд. Етіопії, в якій він просить Гайле Селясія, щоб виступив у Лізі Націй про поміч проти італійських напасників.

Розстрілюють по сто осіб денно.

„Таймс" дістав телеграму від свого кореспондента з Мадриду, але вислану без військової цензури курієром через Париж. В кореспонденції описується страхіття соціялістично-анархістичного режіму в Мадриді. Там вистріляно досі з наказу уряду та самоволі міліції коло 25.000 осіб. Хто лише симпатизує з републикою, монархією, фашизмом чи іншою формою правління, крім теперішнього, мусить кожного дня шукати іншого пристановища, а в ночі спати деінде, поки його не зловлять і не розстріляють. Міліція грабить доми громадян без розбору. Більшість населення вичікує прибуття фашистів як спасення. Коли вони не прибудуть упродовж місяця, тоді останутся лише посіпаки уряду, а населення вигине. Кожної ночі розстрілюють в прилюдних парках від 25 до 125 осіб. Найбільше падуть жертвою бувші аристократи, інтелігенти та священники. Є це властиво загальна масакра людей. Убитих не можна часто пізнати, бо вони дістають кулею в голову та в лице. Зрештою нема й кому розпізнавати. Нічого не помогла інтервенція лівих журналістів з Франції й Англії. Еспанські терористи роблять своє діло.

Антисемітські бучі польських студентів.

Припинення викладів на львівськім університеті і політехніці.

Сьогодні почалися на львівськім університеті протижидівські ексцеси, а саме, коли по відкликанім викладі проф. Новотного студенти почали виходити зі салі, одна група напала на коридорі на Баруха Чопа, студ. III. року права і зранила його. Авантури перенеслися до інших викладових саль. В салі Тіля побито ще Леопольда Гуллеса. Одного студента-жида пробив хтось ножем. Також студента-поляка Ґроновича пробили в руку. Побито ще багато інших студентів. Про події на університеті повідомлено ректорат.

Одночасно почалися бучі на політехніці. Одна із студентських груп вибила у двох склепах при вул. Сапіги вистовові вікна. Негайно інтервеніювала поліція, що не допускала до поширення буч.

На вістку про ці події ректори обох високих шкіл припинили виклади на університеті і політехніці аж до відкликання.

—o—

Відгомін кривавих подій в Острові Тулиголівськім.

ПАТ повідомляє:

В городському суді в Комарні пов. Рудки стануло 24-ох селян під замітом, що дня 1. липня ц. р. підчас селянського страйку в Острові Тулиголовськім не хотіли розійтися на трикратний зазив поліції. Тоді згинули 4 особи, трьох важко ранених згинуло у шпиталі. Крім того багато було легко ранених. На лаві підсудних засіли: Осип Артимяк, Іван Гірський, Осип Гамкало, Василь Громик, Осип Іванчак з Погірець, Микола Каміцький з Голодівки, Е. Ковалик, Петро Куриляк, Осип і Михайло Мещишин, Павло і Розалія Нестор з Погірець, Іван Пільний з Чайкович, Іван Сава з Погірець, Василь Свідрик і Йосиф Терлич з Голодівки, Іван Василевський з Чайкович, Михайло Васьків, Яків Ваврущак, Михайло Вавруищак, Володимир Войців, Дмитро та Іван Запорожець і Франц Гамкало з Погірець.

Одного зі свідків, а саме М. Попа арештували на салі розправи під замітом фальшивих зізнань. Судця відложив розправу до пятниці 23. ц. м., щоб преслухати нових свідків, яких покликали підсудні.

—o—

Еспанська війна ударом для Совітів.

Авґур, кореспондент „Таймсу", звідомляє про настрої в Москві з нагоди невдачі червоних в Еспанії. Він каже, що дістав такі вістки з Москви: Сталін зажурений невдачею червоних. Він давно вже потребав надію, що комуністична революція може вдатися десь на світі. Але під впливом Григорія Димітрова, болгарина, що його засудили в Німеччині за підпал Райхстаґу, Сталін дався намовити спробувати щастя в Еспанії. Тепер він бачить свою невдачу і хоче позбутися Димітрова. Сталін загалом почав уже намагати із капіталістичними державами в Европі і тому дальша комуністична аґітація йому лише шкодить. Він теж почв вводити в Совітській Росії інший лад, що нагадує іншого роду буржуазію. Там уже створилася нова аристократія із комісарів та урядовців і з цією аристократією Сталін веде російську націоналістичну пропаганду.

Американець хвалить Гітлера.

Недавно відбувся традиційний щорічний „німецький день" нюйорських німців. Його організував цього року німецький „Бунд" з нюйорських товариств. Учасників на зібранні в Медисон Сквер Ґарден було понад 20.000. До зібраних промовляв німецький амбасадор з Вашинґтону Ганс Лютер, окремий посол місцевих німців майор Карло Штрелін із Штутґарту і голова американського комітету для олімпійських ігрищ, Авері Брондедж. Цього останнього витали зібрані найсердечніше.

Брондедж вернувся був з олімпійських ігрищ у Німеччині. Він незвичайно високо цінить лад і дисципліну в Німеччині. „Всюди я побачив німців приязними, чемними і звичливими — казав Брондедж. — Ми багато можемо навчитися від Німеччини. Мусимо теж випалити вогнем комунізм, коли хочемо зберегти наші національні установи. Також мусимо спинити упадок патріотизму в Америці".

Опісля подякував зібраним німцям за допомогу при сфінансуванні подорожі до Німеччини на олімпійські ігрища, коли американські спортові організації знайшлися в клопоті наслідком крикливої аґітації зорганізованої меншини".

А коли говорив про Гітлера, то сказав, що Америка повинна взяти собі від нього приклад, як організувати нарід.

МІН. ПОНЯТОВСЬКИЙ ПРО ПАРЦЕЛЯЦІЮ І КОЛЬОНІЗАЦІЮ.

ВАРШАВА, 23. 10. ПАТ. 23. ц. м. відбулась у Варшаві пресова конференція у міністерстві хліборобства і земельних реформ. Мін. Понятовський поінформував представників преси у довшій промові про урядові аґрарні праці. Між іншим згадав мін. про перелюднення села та безробіття в містах, що складається разом на те, що мешканці сіл не мають ніякого рятунку у містах. Коли урбанізаційні процеси не можуть втягнути і затруднювати природного приросту населення — наростаюче по селах населення мусить знайти у хліборобстві працю. Тим теж пояснюється парцеляційна акція. Крім парц. акції уряд зверне **пильну увагу на кольонізацію. Передбачене є скріплення кольонізаційної акції у воєвідствах люблинськім, волинськім, львівськім і тернопільськім.**

ЖІНКА АЗАНІ В ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА, 23. ПАТ. Жінка есп. през. Азанї, що втікла з Мадриду до Парижа спинилась аж у Женеві, де відвідала свого брата, що недавно став еспан. консулем. По кількох годинах виїхала пі Азаня в невідомім напрямі.

ВІДКРИТТЯ КОНҐРЕСУ РАДИКАЛІВ У БІЯРІЦ.

ПАРИЖ, 23. 10. ПАТ. Сьогодні відбулось у год. 9.30 рано відкриття конґресу радикальної партії в Біяріц. Предсідником вибрали Метаєра мера Руену. На черзі дня реферат Соломона Ґірша про промисл і торговлю.

НАРАДИ ҐЕНЕР. ШТАБІВ БАЛКАНСЬКОЇ АНТАНТИ.

СТАМБУЛ, 23. 10. ПАТ. З Анкари потверджують поголоски, що їх подали агенції часописи, буцімто в Букарешті відбудеться небавком нарада шефів генеральних штабів балкан. Антанти.

На викуп решти паїв „Українського Городу“.

Виказ XXIII.

Зложили в Центробанку:

Батьківський Кружок при держ. гімназії з українською мовою навчання ч. 571 у Львові (головне заведення) зол. 50.— і кличе: всі Батьківські Кружки у Львові на довільні квоти.

Районова Молочарня в Черчі зол. 15.—.

Взаїмна Поміч, кред. кооп. у Львові, зол. 10.45.

Інж. Антін Галька, Прага, зол. 10.78.

Д-р В. Кубійович, Краків, зол. 10.—.

Д-р А. Стронціцький, адв. у Ходорові зол. 10.— і кличе: о. Т. Прийму, декана в Дулібах, В. Кузьмака, дир. в Ходорові, д-ра Дм. Макогонського, лікаря в Стрилиськах Нових.

Д-р Олена Гробельна, Станиславів, зол. 10.— і кличе: д-ра Кс. Янович-Лебедович, лікарку в Мостиськах, д-ра А. Ортинську, стом. дент. у Празі, д-ра О. Чайківську-Пшепюрську, стом. дент. у Львові, д-ра Нат. Хомишин-Хлипукову, стом. дент. в Перемишлі.

Д-р Осип Гробельний, Станиславів зол. 10.— і кличе: д-ра М. Гілецького, лікаря в Журавні, д-ра Ю. Кордюка і д-ра В. Кашубинського, лікарів у Львові, д-ра Ярослава Хмілевського, лікаря в Станиславові.

Д-р Теодор Соневицький, Старий Самбір зол. 10.— і кличе д-ра В. Левицького, лікаря, суддю В. Гупала і суддю А. Сиротюка, всіх зі Старого Самбора.

Інж. Гладій Атанас Конст., Кошиці, ЧСР (через д-ра Дурделла) зол. 10.— і кличе: інж. Т. Левицького й інж. В. Січинського з Кошиць, д-ра В. Ластовецького з Пряшева, проф. інж. В. Чаплю з Мукачева і д-ра А. Рудого з Ужгороду.

Посацькі: Лев, Іванна, інж. Степан і Лідія, Ряшів зол. 5.— і кличуть: усіх членів родини Корнила Посацького, упр. шк. в Гаях к. Тернополя.

Ольга Левицька, Снятин зол. 6.—.

о. Ем. Кормош, Перемишль зол. 5.— і кличе: о. Вол. Попеля.

С. Кулик, Яніково пов. Могільно зол. 5.—.

Марія Боліновська, Збараж, зол. 5.—.

Михайло Берлад, дир. ОСК. Коломия, зол. 5.—.

Кружок Рідної Школи, Мединичі, зол. 5.—.

Філія „Просвіти“, Миколаїв н. Дн. зол. 5.— і кличе: УСК „Дністер“, кооп. „Своя Поміч“, д-ра Чучмана М. д-ра В. Злебського, д-ра Стасева Дм., шевську робітню Ів. Готковича і складницю ПСК — усі в Миколаєві н. Дн.

Ред. Іван Кедрин-Рудницький, Львів, зол. 5.— і кличе д-ра Миколу Ковалевського і Левка Лукасевича — обох у Варшаві.

о. Шупляк Юліян, Лісько, зол. 5.—.

Андрій Негович, Стрий, зол. 5.— і кличе: інсп. Альфреда Козака, Стрий, Володимира й Омеляна Сушків у Бориславі.

Інж. Михайло Кравців, Стрий, зол. 5.— і кличе: інж. Яр. Вит. Монастирського та інж. Теоф. Рижевського у Львові.

Володимир Моравський, Кротошин, зол. 5.— і кличе: радника О. Косинка у Познані, Теод. Пилипівського, радн. у Варшаві й інж. Яросл. Молека у Познані.

Льонгин Юринець, Шидлів воєв. келецьке, зол. 5.—.

Інж. Іван Скоропада, дир. МС у Перемишлі, зол. 5.—.

О. Д. Остапчук, Болшівці, зол. 5.—.

Евген Ліщинський, Цвітова, зол. 4.—.

Д-р Марія Ясеницька, Альверна к. Кракова, зол. 3.— і кличе: П. Ясеницьких з Радимна, д-ра Г. Шульца з Віденя, д-ра М. Барановську, абс. мед. Д. Кравчич, д-ра Б. Филипчака, д-ра В. Ольшанського, д-ра Волинця, д-ра Я. Терлецького, д-ра Я. Березовського, д-ра Е. Войтовича, д-ра А. Кубійовича, інж. Я. Менцінського, інж. М. Дубовицького й інж. Тисовського — всіх із Кракова.

Антін Постоловський, Жикі п. Андрихів, зол. 3.—.

о. Михайло Добрянський, Підярків, зол. 3.—.

Читальня „Просвіти“ ім. М. Шашкевича у Ваньковій, зол. 3.— і кличе: всі читальні філії „Просвіти“ в Устриках.

Роман Шенкірик, адвокат у Рогатині, зол. 3.— і кличе на довільну суму д-ра Й. Скульського в Бурштині, д-ра М. Юркова в Жидачеві і д-ра В. Миклашевича в Журавні.

о. Стеранка Олекс., Монастирець, зол. 2.—.

Кознарський Мирослав, Коровники, зол. 2.— і кличе: М. Пилипчака і М. Левкута.

Осип Фалендиш, Тернопіль, зол. 2.—.

Микола Ландюк, Єнджеїв, зол. 1.50.

А. Дубинко, Ґловно к. Ловіча, зол. 1.50.

Й. Савосько, Скальмежице, зол. 1.—.

Просимо за дальші вплати. Дуже просимо при викликуванні осіб подавати точно імя і назвище та їх адресу. Гроші слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая 15. Чекове конто ПКО ч. 143.467 з допискою: На Український Город.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— В архикатедральній церкві св. Юра у Львові відправиться в неділю, 25. ц. м., у свято Царя Христа, в год. 10 рано торжественна Служба Божа і відбудеться цілоденна адорація Найсв. Тайн.

— **Поезії Шевченка в радіо.** В неділю 25. ц. м. у рамцях Літературних хвилин (год. 19.45—20.00) передаватиме львівська радіостація поезії Шевченка у польському перекладі на всю Польщу. — На 10. листопада заповіла львівська радіостація концерт хору Дм. Котка (в год. 17.15—17.50) теж у передачі на всі польські радіостації.

— **Увесь Львів повинен про це знати**, що на кинений у пресі зазив Т-ва „Українська Захоронка“ у Львові помогти найбіднішим українським дітям що не з радістю в очах і головкою повною білих надій, як інші діти, але дрижачи у драних дітей одежині ждуть ледяної зими — перший відгукнувся гурток молодих ще, одначе багатонадійних мистецьких сил, бажаючи улаштувати **Вечору танку, співу і музики** у дні 17. листопада в салі театру Ріжнородностей придбати Т-ву „Українська Захоронка“ першу жертву на зимову допомогу найбіднішим дітям. Шляхотний порив ідейних одиниць повинна з признанням повитати вся українська львівська громада і своєю масовою участю у цій цікавій мистецькій імпрезі доказати, що не перейде байдуже побіч нужди і злиднів, серед яких животіє українська дитина батька бідака чи безробітного. Так небагато треба, щоб оживити усмішкою бліде дитяче личко і втерти заплакані очі! Подумайте і рішіться стати постійним опікуном найбіднішої української дитини, підтримуючи при кожній нагоді усі наміри і зусилля Т-ва „Українська Захоронка“ у Львові.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали м. ін. такі виграні: 5.000 зол. на ч. 39609. 2.000 зол. на ч. 85392. 1.000 зол. на ч. 68149 102760 132602 154499 188523. 500 зол. на ч. 26663 114668 164827 177202. 400 зол. на ч. 47940 48016 72567 79368 108109 157184 160984.

— **Цінникова комісія у Львові.** В салі львівського магістрату відбулася нарада купців і промисловців з представниками консументів та при участи представників адміністраційної влади у справі цінника предметів першої потреби. Вислідом наради було створення цінникової комісії під проводом президента д-ра Островського. Комісія ділиться на три секції: млинарсько-мучну, переторчо-мясну та загальну, що мають устійнювати ціни артикулів першої потреби. Буде ще створена спеціяльна комісія для переведення калькуляції цін артикулів, не обнятих магістратським цінником.

— **Контроля цін у склепах і страганах у Львові.** Сьогодні рано львівський городський староста Поремба́льский і президент міста д-р Островський перевели при участи санітарних і адміністраційних органів контролю харчевих склепів і страганів. У висліді цієї контролі покарано 30 осіб за нарушення цінника і санітарних приписів. Крім інших менших склепів переведено люстрацію в склепах „Маслосоюзу“ і Малоп. Звйонзку Млечарського в Ринку, в ресторані Атляса і мясарні Новака.

— **Показ молочних коров.** Заходом районової молочарні у Видинові пов. Снятин відбувся показ молочних коров, бугаїв, ялівок і телят. На показ приведено коло 150 штук худоби з громад Видинів, Орелець, Красноставець і Тулави. Відповідну промову виголосив п. Мирон Луцький віцепрезидент рільничої палати і голова „Сільського Господаря“ зі Львова. Бр... також інж. Ярослав Зайшлий з Коломиї, Н. Г... лод від Маслосоюзу, інж. Левицький та Ко... рольок з Коломиї. В часі показу роздано ... нагород.

— **Підозрілі еміграційні агенти.** В бучацькому повіті увихаються від якогось часу невідомі досі агенти, намовляючи селян їхати до Франції. Дехто звернувся в цій справі із запитом до староства й ошуканство вийшло на яву. Поліція шукає за підозрілими агентами.

— **Посвячення людового дому** у Волиці пов. Підгайці відбулося 18. ц. м. В новім домі міститься також школа, яку удержує Т. Ш. Л.

— **Пошесть кору.** В Дубні та в поблизьких місцевостях шириться пошесть кору між дітьми. У звязку з тим закрито деякі школи.

— **Львівська хроніка.** В перонові галі на головному двірці завалилася наслідком дощу частина скляного даху і впала на деревляний кіоск з овочами, ранячи Михайла Дзюса, підприємника цього кіоску та залізничого робітника Мих. Возного. — На вул. св. Петра наїхав трамвай на парукінний віз і перевернув його, причому Іван Нич і Михайло Нейдик тяжко покалічилися.

— **Зловживання в Старостві.** Проти ярославського старости Вонса ведеться карне доходження під закидом ріжних зловживань. В аферу вмішаний теж урядовець повітового виділу Романів. Обох покищо усунено від урядування.

— **Село згоріло.** В Ольшині коло Білої Підляської вибухла в ночі велика пожежа. Від стирти збіжа загорілось ціле село. Жертвою вогню стало 21 хат, 18 стоділ і 20 хлівів з живим інвентарем. Страти обчислюють на 100 тисяч зол. Пожежа повстала від підпалу.

— **Убив жінку, що не хотіла говорити по польськи.** Перед окружним судом у Кротошині (Познанщина) станув рільник Цішак із Хаціві, що вдусив свою жінку, а потім підпалив дім, щоб затерти сліди свого злочину. Він говорив, що причиною душогубства були подружні сварки про спосіб виховання дітей, бо убита жінка, будучи німкою, не хотіла говорити з ним по польськи. Суд признав це за викрут і засудив Цішака на 12 літ вязниці.

— **Відкопаний скарб.** У Садку під Серадзем господар Віктор Цішевський, копаючи керевни, попав на скарб. В землі лежала закована в залізо скриня, в якій находились старі золоті монети. Цішевський зголосив скарб владі, однак його жінка, довідавшись про це, сховала десь скриню і не хоче її віддати. Поліція придержала Цішевську. В її гаманці знайшли кілька штук старих золотих монет, але вона всетаки не хоче сказати, де сховала скриню.

— **З Польщі.** До Ряшева приїхав кат Браун, щоби виконати смертний присуд на Станиславі Сиску, засудженому на шибеницю за вбивство 18-літньої служниці. Президент Мосціцький відмовив помилування. — Секретар суду Збігнев Рибак, якого перед кількома днями перенесли із Стичина до Ланьцута, відобрав собі життя, кинувшись під потяг. — На стації Луків знайшли тіло незнаного мужчини, якому колеса відтяли голову.

— **Німець веде американський потяг.** Д-р Юліюс Дорпмілер, директор німецьких державних залізниць, прибув до Америки, щоби простудіювати тамошні уладження на залізницях. Властиво він прибув на світову конференцію представників підприємств механічної сили у Вашингтоні і при цій нагоді оглянув американську залізничу систему. Коли знайшовся на американськім Заході, спробував провадити ...

мечний потяг. Він з фаху інженер, отже знає ме... хаціку. Вернувшись до Ню Порку перед своїм виїздом до Німеччини оповідав про свої враження з цієї спроби. Дуже велике признання віддав Америці за її гостинність бо ледви чи вдалоб йому провадити потяг в якімнебудь иншім краю. Коли його спитали, чи справді в часі фашистичного зїзду в Норимберзі в Німеччині зелізниці перевезли мільон подорожних, Дорпмілер сказав, що так справді було. В додатку не було в тому подвизі ні одного випадку. А це все завдяки дисципліні німецького народу та охоті піддатися під один провід.

— Розвал совітського будівництва. „Економіческая Жізнь" повідомляє що плян будівництва в совхозах у перших вісьмох місяцях ц. р. виконано ледви в 34 прц. супроти 44 прц. у тім самім часі минулого року. В деяких совхозах на Україні й Криму цей плян виконали ледви в 10 процентах. Часопис ствержує, що будівництво ведеться без кошторисів.

— „Вистрілюють" літак із корабля. Так як ракету випустили недавно літак із корабля в нюйорській пристані. Кораблем був корабель „Швабенлянд", літаком теж німецький літак „Зефір", що то прилетів до Америки з Европи через Бермуду. Пільотом був граф Зігфрід Шак. Літака випустили при помочі згущеного повітря, начеб стріляли кулю із гармати. Він летів із скорістю 75 миль на годину на маленькім просторі 100 стіп. Ціла операція тревала півтора секунди. „Зефір" вилетів гладко в повітря. Ці спроби вважають підготовчими для наладження правильного повітряного руху між Америкою й Европою. Їм пильно приглядалися урядовці підприємства Панамерикен Ервейс.

— Ріжні вістки. Біля румунсько-чехословацької границі скоїлася залізнича катастрофа, в якій 8 пасажирів згинуло, а 40 потовклося. — В Москві помер совітський історик Матій Розонов, член академії наук, спеціяліст в ділянці історії західної Европи. — Інститут Рокфелера в Ню Порку оголосив, що випродуковано нову щіпленку проти грипи та всіх її ускладнень. — Мадярський публіцист і б. парлямент. посол Урманчі застрілився в будинку парляменту в Будапешті. — В німецькому університеті у Празі прийшло на правничому факультеті до антисемітських ексцесів.

Всячина.

СЕЛО ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.

Всього 8 км. на північ від кордону між Англією і Шотляндією виросло за останній рік село, Рікартон, що має не багато більше як 200 мешканців. Всі мешканці — це виключно залізничники.

Від головної лінії Единбург—Льондон провели сюди бічну лінію до варштатів. Найближча оселя віддалена 13 км. від варштатів. Всі робітники почали поселюватися близько варштатів і дуже скоро виросло ціле село з новими, прегарно улаштованими домиками. З усіх мешканців села тільки один не є залізничником — це вчитель. Але й він дістає платню від залізничого товариства. В Рікартоні нема ні церкви, ні лічниці, ні поліції, ні лікаря. Зі світом вяжеться село тільки залізничою дорогою, бо нема ніодної іншої дороги, що нею моглоб переїхати авто. Заходом залізничого товариства відкрили в селі крамницю, де мешканці можуть дістати все потрібне. До церкви їздять кожної неділі спеціяльними поїздами. В наглих випадках недуги в сусідніх селах, лікар користується паровозом.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

СВИНІ ГОДОВАНІ ГАДЮКАМИ.

Еспанська провінція Естремадура доставляє до західної Европи безрог, що їх мясо є незвичайно смачне. Цей незвичайний смак мяса пояснюють тим, що свиней в Естремадурі виводять цілими чередами в поле, де вони зїдають величезні кількости гадюк, що виводяться в Естремадурі цілими тисячами. Про незвичайний смак мяса і причину цього смаку знали вже віддавна. Сен Сімон оповідав, що коли він гостював одного разу в князя Арко, подали йому шинку ясно червоної барви з естремадурської свині, годованої гадюками. — Шинка мала такий прекрасний запах і такий знаменитий смак — пише Сен Сімон — що годі знайти денебудь ліпше мясо.

ЩЕ ОДНА НОВА ПРОФЕСІЯ.

Перед льондонським судом зізнавав свідок, що на запит предсідника, якою займається професією, відповів: „Пишу любовні листи". Чи це дає вам сякий-такий дохід?" — питався суддя. „Не можу нарікати!" — відповів свідок і почав оповідати, якто одна фірма запропонувала йому продавати між простолюддям ріжні дешевенькі фабричні вироби. Ця праця давала свідкові дуже малі доходи, зате знайомости з селянами виявились дуже корисні. Молодь ставилась із симпатією та довірям до „пана з міста" і втаємничувала його у свої любовні історії. З тих розмов зрозумів він, що любовне листування спричинює чимало клопотів і труднощів любовним парам. Він рішився допомогти одному молодцеві і написав для нього палкий любовний лист. Цей лист мав незвичайний успіх і став зворотною точкою у карієрі „пана з міста". Слава про те, що він пише прегарні любовні листи пішла по цілій околиці. Всюди, де він приїздив із товарами на продаж, обступали його хлопці й дівчата та просили написати їм любовний лист. Кожний радо платив за прислугу, і таким чином повстала його нова професія, що давала йому більші приходи, як давня.

Спорт.

ВРАЖІННЯ З ОЛІМПІЯДИ І З ПОЇЗДКИ ПО ЕВРОПІ.

В суботу 24. жовтня п. р. відбудеться в салі С. Б. при вул. Руській ч. 20 в год. 18. відчит інж. Турушанка під наг. „Вражіння із подорожі колесом на XI. Олімпіяду в Берліні і по Европі". Рівночасно мґр Дорош висвітлить свої фільми з життя Гуцульщини та руханкову фільму з берлінської Олімпіяди. Вступ для членів сокільських гнізд Львова і впроваджених ними гостей.

УКРАЇНА — ОГНІСКО.

Мистецтва Окружної Ліги вже майже на закінченні, але зацікавлення останніми розгривками не слабне навпаки — кріпшає. Уклад сил у горі мистецької табелі такий, що не можна ще сьогодні в 100 прц. відзначити осінього мистця Ліги. Покищо перше місце мають Чорні, але й Україна має теж змогу добути першенство. Незвичайно грізним суперником України і Чорних є Ресовія. Всі три дружини мають змогу добути першенство. Деяке вияснення в горі табелі принесе найближча неділя. Оба суперники України, Чорні й Ресовія, мають тяжкий день. Перші грають із небезпечною резервою Погоні, Ресовія грає в Перемишлі з Польонією. Україна матиме нагоду цієї неділі висунутися знову на друге місце, але не прийде це їй так легко. Огнісько — грізний і необчислений противник, що навіть найсильніші дружини вже перемагав (лігову Погоню!). Тому Україна мусітиме доложити всіх зусиль, щоб у цих змаганнях добути такі дорогі два пункти. Наша дружина виступить у своїм найсильнішім складі зі Скреготою на обороні.

Початок змагань в год. 10.15 передпол. на грищі Погоні. В год. 8.30 грають: Україна II. — II. Сокіл II. за мистецтво А-кляси.

РУСЬ — СК. ПІЛЬЗНО.

Русь буде мати цієї неділі нагоду вирватись із нещасливого останнього місця в табелі, якщо переможе пільзненську дружину. Перемога можлива, бо СК. Пільзно є пересічною ліговою дружиною, яка крутиться між кінцем і серединою табелі. Крім Руси, яка грає у себе в Ужгороді, грають ще: Спарта — Простейов, Находı — Славія, Братислава — Вікторія Жіжков, Кладно — Мор. Славія, Жіденіце — Вікторія Пільзно. Суддею змагань Руси буде п. Бем.

МИСТЕЦЬ БОЛГАРІЇ.

Мистецтво Болгарії здобула втрете Славія (Софія) по вирішних змаганнях з Тічою (Варна) 2:0.

ТРЕНЕРИ БАТІ-ЗЛІН ДІСТАЛИ ВИПОВІДЖЕННЯ.

Відома чеська дружина Батя-Злін, що грала з Русею вирішні змагання за вхід до державної ліги і програла 1:4, переходить тепер сильну внутрішньо-клюбову крізу. Минулої неділі програв цей клюб треті з черги мистецькі окружні змагання так, що має 6 пунктів страчених. Провід клюбу винує у всіх неповодженнях обох тренерів Ота Сімонка і Франца Кожелюха і тому виповів їм посаду.

МИСТЕЦТВА ІТАЛІЇ.

Рома — Лячіо 3:1, Дженова — Люккезе 1:1, Больонія — Самп'єрдарена 4:1, Ювентус — Амброзіана 1:1, Мілано — Наполі 1:0, Фльорентіна — Торіно 1:0, Новара — Барі 1:1, Трієстіна — Алесандрія 3:0.

ЗАМОВЛЯЮТЬ БІЛЕТИ НА ОЛІМПІЯДУ В 1940 Р.

Олімпійський Комітет у Токіо дістав замовлення на перших 7 карт вступу на Олімпіяду, що відбудеться в 1940 р., від магараджі Індору.

—o—

Нові книжки й журнали.

ОСТОРОГА МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ КОМУНІЗМУ. Унів 1936. Наклад і друк Св. Усп. Лаври Студ. Уставу в Уневі. Стор. 12 ф. 8°.

Театри

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
БЕРЕЖАНИ:
24. X. Циганський барон.
25. X. Вій.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.
ДРОГОБИЧ: 24. X. Віниції і Лігія. 25. X. Смерть Нерона — „Камо грядеши?“.
З Дрогобича театр іде до Тустанович і Самбора.

Великий Театр:
Субота 24. X. год. 7·30 веч. „Пігмаліон“.
Неділя, 25. X. год. 3.30 попол. „На Личакові“, год. 7.30 веч. „Пігмаліон“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Малий льорд“.
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада“.
ВАНДА: „Жид вічний мандрівник“ і „Кохаю усіх жінок“.
ГРАЖИНА: „Болько та Льолько“.
КАСІНО: „Жінка чи секретарка“.
КОПЕРНИК: „Пастер“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Напад на Конго“, і „Азбука кохання“.
МІРАЖ: „За хвилину щастя“.
МУЗА: „Спокуса“ з Марл. Дітріх.
ПАКС: „Щастя на вулиці“ і „Фатальна Таксівка“.
ПАЛЯС: „Панна Лілі“ з Франціскою Галь.
ПАН: „Бавиті“.
РАЙ: „Ялзя“.
СВІТ: „Княжна Чардаша“ з Мартою Еггерт.
СТИЛЕВЕ: „Зов крови“, ревія „Вулькан гумору“.
ТОН: „Пекольне провалля“ з Б. Джонсон.
УТІХА: „Дорога без повороту“ і ревія.
ХИМЕРА: „Малий бунтар“ із Шерлі Темпль.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Цепелін у просторах“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 24. жовтня 1936.

Відень (506,8) 15.40 Концерт орх. мандолиністів, 18.00 Нар. пісні, 18.30 У тирольській хатині, репортаж, 19.35 „Ді Юксгайрат“ оп. Легара, 22.20 Концерт квартету. **Братислава** (298,8) 21.15 Словацькі нар. пісні, **Мор. Острава** (269,5) 18.00 **Українські пісні у вик. Самойловича, Прага** (470,2) 16.05 Концерт військ. орх., 19.15 Концерт **вок. октету. Париж** (1648) 12.00 Концерт, 16.00 Авд. для дітей, 17.00 Легка музика, 21.00 Спів, форт., 21.45 „Есклярмон“ ром. оп. Масенета, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. пісні 20.00 Сербський вечір, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.30 Розр. музика, 18.10 Соната на скр. і форт. „Крайцерівська“ Бетовена, 20.10 Веселий вечір. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки (Англія, Скандинавія), **Мінхен** (405,4) 14.45 Розр. концерт, 20.10 Оперетка, фільм і танок. **Будапешт** (549,5) 13.30 Вок. концерт. 18.00 Циг. музика, 19.25 Форт. речітал. 22.40 Оп. орх., **Міляно** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.45 „Дівча зі Заходу“ оп. Пуччіні. **Рим** (420,8) 13.15 Орх. концерт. 17.15 Танк. музика.

Неділя, 25. жовтня 1936.

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 12.55 Розр. концерт, 19.10 Форт. речітал, 20.05 „Дас Гробе Гемд“ нар. драма Ц. Карльвайса. **Братислава** (298,8) 10.15 Словацькі нар. пісні, 11.20 Симфонія д-дур Мойзеса, 17.15 Пісні словацьких композиторів, 18.15 сучасні чеські форт. твори, **Прага** (470,2) 7.30 10.00, 15.30 Концерт, 8.50 Гуситські пісні, 16.15 Пісні з часів вел. війни, 17.15 Циг. мельодії, 20.50 „Гонза“ балет Недбала. **Париж** (1648) 9.30 Одранові твори, 12.00, 18.30 Легка музика, 15.45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 18.50 Спів, 22.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.25 Весела музика. 12.30 Популярна музика, 13.00 Шуманові твори, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Безжурний поранок, 16.00 Великий концерт бажань, 22.30 Музика, **Мінхен** (405,4) 13.00 Популярна музика, 14.45 Концерт цитристів, 15.05 Скрипковий речітал. **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орхестри, 15.50, 22.00 Циг. музика, 18.50 Сальон. музика, 22.40 Концерт симф. орхестри. **Міляно** (368,6) 12.20 Камер. музика, 21.20 Орх. концерт. **Рим** (420,8) 13.00 Розр. концерт, 17.00, 22.00 Орх. концерт, 20.45 „Іль маестро ді капелля“ ком. опера Паера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 24. жовтня 1936.

6.30 Раншня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Раншній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Пісні та пісоньки, гр. пл., 12.40 Хліборобська скринька, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Мапа“, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Наша програма, 15.35 **Українські пісні й танки з гр. пл. („Розплетини“ відсп. Сал. Крушельницька, „Ой де ти ідеш“ відсп. Сал. Крушельницька), „Ой чогож ти зажурився“ відсп. Теод. Свистун, „Не вір, дівче козакові“ відсп. Теод. Свистун), „Гопак“** (орх.), 15.50 Три записи, 16.00 Шопенові мельодії, гр. пл., 16.15 Орх. музика, 17.00 Серенади, форт., 17.20 Форт. твори на 4 руки. 17.50 Огляд видань. 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Чайковський: „Лебедине озеро“, балет сюїта з гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польські полярн. виправи, 19.30 Розрнвковий концерт у вик. орх. Евг. Стебельський (тенор), 20.30 Літерат. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Скрипк. речітал Ефр. Цимбалістого, 21.30 Концерт орх., 22.00 „Жалісне оповідання про кохання Римеїда й Азалії“ з ілюстр., 22.30 Танк. музика, орх. і соліст; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Неділя, 25. жовтня 1936.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Дім і комора на зиму, 8.40 Чайковський: Пісні без слів (симф. орх.) з гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Раншній денник, 10.30 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, симф. орх., скрипка, у перерві ок. год. 13.00 Жінка у мистецтві, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Польські та закорд. ревелерси, гр. пл., 15.15 Для дітей: Моє звірятко, 15.30 Для села: У хліборобів на Поділлі, Огляд ринків рільних продуктів, Як я собі купив радіо, 16.00 Реклям. концерт, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.30 Фрагм. із Гавптманової драми „Гамлет у Віттенбергу“. 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., спів; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка. 19.00 Машина й література. 19.15, 20.00 Мішаний концерт, Маргіт Сірмай сопр., Вол. Кричинський тенор форт., **19.45 Літературні хвилини: Польські переклади поезій Тараса Шевченка,** 20.20 Концерт дрезд. квартету, Стані Завадська спів, 20.50 Політичний огляд, 21.00 Вечірній денник, 21.10 На веселій львівській хвилі, 21.40, 21.41, 21.55 Спортові вістки, 22.00 „Втікла мені перепілонька“ муз. авдиція (Енджеєвська сопран, муж. вок. квартет, орх. манд.), 22.40 Танк. музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.73—89.30, Дол. американські 5.30.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. гол. 287·40 — 285.70. Франки фр. 24.71 — 24.57, Франки швайцарські 122.45—121.65, Фунти англ. 100.20 — 99.80, Ґульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.20—16,70, Кор. дан. 116.49—115.65, Кор. норв. 130.98 — 130.00, Кор. шв. 134.53 — 133.55, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.50—11.30, Марки нім. 118 — 112, Шил. австр. 93—99, Марки нім срібні 127—120.

Акції.

Банк Польський 112, Цукор 31.50, Вугіль 16·60, Лільпоп 15.75, Модзеїв 6·50, Норблін 66·00, Островець 32·75, Стараховичі 37·50. Габербуш 41·50.
Тенденція переважно слабша.

Збіжжя.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.50—25.00
Пшениця збор. червона	23·50—23·75
Пшениця біла	23 50—23·75
Жито шт. І	17·00—17·25
Жито шт. ІІ.	16·75—17·00
Ячмінь на мливо	19·50—19·75
Ячмінь паст.	18·75—19·00
Бобик	16·50—17·00
Мука пшенична ст. гат. І в.	42·25—42·75
Мука пшен. ст. гат. І А	41·75—42·25
„ „ гат. І Б	40·75—41·25
„ „ гат. І Ц	39·25—39·75
„ „ гат. І Д	37·25—37·75
„ „ гат. ІІ А	36·75—37·25
„ „ гат. ІІ Б	36·25—36·75
„ „ гат. ІІ Ц	36·00—36·50
„ „ гат. ІІ Д	34·75—35·25
„ „ гат. ІІ Е	32·75—33·25
„ „ гат. ІІ Ф	31·25—31·75
„ „ гат. ІІ І	28·75—29·25
„ „ гат. ІІІ А	21·50—22·00
„ „ гат. ІІІ Б	20·00—20·50
Мука пшенична паст.	18·50—19·00
Мука пшенич. разова до 95%	28·50—29·00
Мука житна витяг 0·30%	30·00—30·50
Мука житна гат. І. 0·50%	29·00—29·50
Мука житна гат. І. 0·65%	27·00—27·50
Мука житна гат ІІ. 50-65%	20·50—21·00
Мука житна разова 0·95%	21·00—21·50
Мука житна посеред. 65%	17·50—18·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 23 жовтня ц. р. кооперативам платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок без опакування	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0.15 „
1 к. вець	4.50 „

Тенденція на масло та молоко сильна на ціни звижкова

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 23. X. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури І. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05 зол.
Курята І. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85 „
Качки товщеві І. кл. щойно від 1.80 кгр. вгору	1.00 „

Слабших сортів від вище поданих не приймається.

Подяка.

Прибиті важким горем з причини смерти нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Діда о. СЕВЕРИНА МЕТЕЛЛІ, пароха в Люблинці Новім, складаємо цією дорогою щиру подяку всім, що взяли участь і в якийбудь спосіб причинилися до звеличання похоронних обрядів Покійного.

В першій мірі дякуємо Їх Ексцеленції Преосвященному Владиці Кир Йосафатові за особисту приявність і духову потіху в часі недуги Покійного, як також у часі похоронів за відправу Служби Божої, обрядів похоронних і особисті проводи на місце вічного спочинку.

Дякуємо теж Високопреподобним Отцям Кондеканальним, які взяли участь у похоронах, а зокрема Отцям Савчинові, Гірнякові і Пизюрові за прощальні проповіди, Отцю Федороньвові за забезпечення Покійного Найсвятішими Тайнами як також Отцям зпоза деканату чесанівського, які не жалували труду і прибули, щоб своєю присутністю звеличати цей сумний обряд.

Почуваємося до обовязку подякувати представникам влади, а саме: заст. старости Волянському, секр. Вид. Пов. Бауерові і Інж. Рібенбауерові за приявність на похоронах і зложені нам вирази співчуття.

Дякуємо також пану Докторові Шиманському Гр., лікареві в Чесанові за щиру лікарську опіку в часі недуги Покійного.

Не менше дякуємо всім установам і особам, які вислали з вінками своїх представників, зокрема Вп. Панам Д-р Бабякові, Оверкові, Михальчишинові і Школярикові за зворушливі надгробні слова.

Дальше дякуємо місцевим власникам дібр Вп. П. Парпасам за участь у похоронах і чинну поміч, братовій Покійного Вп. Пані Президентовій Лукії Метелльовій, Вп. Пані Дуркотовій, Вп. Директорові „Дністра“ Ярославові Колтунюкові, Панам Інж. Романові і Мирославові Колтунюкам і Панству Горошкам з Яворова, які з далеких сторін прибули, щоб віддати Покійному останню прислугу, а нас потішити.

Дякуємо місцевому учительству за впорядкування походу похоронного, особливо Вп. Панству Туркам за поміч, як також молоді місцевих установ за утримання порядку підчас похорону.

Вкінці дякуємо Всім, які устно чи письменно зложили нам вирази співчуття, а яких ми не всилі вичислити, як також парохіянам Покійного і всім, які взяли участь у похоронах.

Люблинець Новий, 25. жовтня 1936.

2938 Жінка, Діти і Внуки.